

סבלנות בהתנהלות מול בית דין כתובע וכנתבע

1 דברים יט

{טז} כי יקום עד (כת) חָמַס בְּאִישׁ לְעִנּוֹת בּוֹ סָרָה (עדות שקר): {יז} וְעַמְדוֹ שְׁנֵי
הָאֲנָשִׁים (עדי השקר) אֲשֶׁר לָהֶם הָרִיב (בעלי הדין) לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים
וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יְהִיוּ בַּיָּמִים הָהֵם: {יח} וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הַיָּטֵב וְהַיָּהּ עַד שֶׁקֶר הָעֵד
שֶׁקֶר עָנָה בְּאֲחִיו: {יט} וְעֲשִׂיתֶם לוֹ כְּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאֲחִיו וּבְעֵרַתְּ הָרַע
מִקֶּרְבָּהּ: {כ} וְהַנְּשָׂאִים יִשְׁמְעוּ וַיֵּרְאוּ וְלֹא יִסְפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כְּדָבָר הָרַע הַזֶּה
בְּקֶרְבָּהּ:

2 רמב"ן יט

כאשר זמם. ולא כאשר עשה מכאן אמרו הרגו אין נהרגין /... / והטעם בזה,
עבור כי משפט העדים הזוממין בגזרת השליט שהם שנים ושנים והנה כאשר
יבואו שנים ויעידו על ראובן שהרג את הנפש ויבואו שנים אחרים ויזימו אותם
מעדותם צוה הכתוב שיהרגו / כי בזכותו של ראובן שהיה נקי וצדיק בא
המעשה הזה (שנמצאו עדים מזימים) אילו היה רשע בן מות לא הצילו השם מיד
ב"ד כאשר אמר (שמות כג ז) כי לא אצדיק רשע. (גם אם יצא זכאי, יש לקב"ה
שלוחים הרבה להמיתו במיתה שנתחייב בה [לפי רש"י]) / אבל אם נהרג ראובן
נחשוב שהיה אמת כל אשר העידו עליו הראשונים כי הוא בעונו מת ואילו היה
צדיק לא יעזבנו ה' בידם, כמו שאמר הכתוב (תהלים לז לב, לג) צוֹפֵה רָשָׁע
לְצַדִּיק וּמִבְּקָשׁ לְהַמִּיתוֹ יְהוָה לֹא יַעֲזָבֵנוּ בְּיָדוֹ וְלֹא יִרְשָׁעֵנוּ בְּהַשְׁפֹּטוֹ, / ועוד שלא
יתן ה' השופטים הצדיקים העומדים לפניו לשפוך דם נקי כי המשפט לאלהים
הוא ובקרב אלהים ישפוט / והנה כל זה מעלה גדולה בשופטי ישראל
וההבטחה שהקב"ה מסכים על ידם ועמהם בדבר המשפט. וזה טעם ועמדו שני
האנשים אשר להם הריב לפני ה' (פסוק יז) כי לפני ה' הם עומדים בבואם לפני
הכהנים והשופטים והוא ינחם בדרך אמת. (סיפור מנתיבות שלום).

בראשית כד

בב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עֶבְדוֹ זֶקֶן בֵּיתוֹ הַמְשִׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ שֵׁים נָא יְדָךְ תַּחַת
יְרֵכִי: **גג** וְאֲשֶׁבִיעֶךָ בִּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבְנִי
מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: **דד** כִּי אֵל אֶרֶצִי וְאֵל מוֹלַדְתִּי תִלָּךְ וְלִקְחַתְּ
אִשָּׁה לְבְנִי לִיְצַחֵק: **הה** וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוֹלִי לֹא תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלַכֵּת אֶסְרִי אֶל
הָאָרֶץ הַזֹּאת הִשָּׁב אָשִׁיב אֶת בְּנִךְ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵצֵאת מִשָּׁם: **וו** וַיֹּאמֶר אֵלָיו
אַבְרָהָם הֲשָׁמַר לְךָ כֹּן תִּשָּׁיב אֶת בְּנִי שְׁמָה: **זז** יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לִקְחֵנִי
מִבֵּית אָבִי וּמֵאָרֶץ מוֹלַדְתִּי וְאֲשֶׁר דִּבֶּר לִי וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִי לֵאמֹר לִזְרַעְךָ אֶתֵּן אֶת
הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מִלֵּאכֹו לִפְנֵיךָ וְלִקְחַתְּ אִשָּׁה לְבְנִי מִשָּׁם: **חח** וְאִם לֹא
תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלַכֵּת אֶסְרִי וְנִקִּיתְּ מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת רַק אֶת בְּנִי לֹא תִשָּׁב שְׁמָה: